

Politiewerk in Charlois

'Ze zien zichzelf niet als patiënt'

De bezuinigingen in de geestelijke gezondheidszorg maken politiewerk nog zwaarder. Op stap met een wijkagent in Rotterdam.

door Ditty Eimers foto's Otto Snoek

Op politiepost Dorpsweg in Charlois neemt wijkagent Frank Witkamp (52) een stapeltje overlastmeldingen door. De buurtsupermarkt klaagt over een gestoorde man die klanten uitscheldt en intimideert. 'Heeft die oude baas weer een slechte dag gehad zeker,' mompelt Witkamp. De Turkse meneer Aydin wil aangifte doen omdat zijn burens hem dreigen te vergiften. 'Ga jij alsjeblieft weer eens langs om hem gerust te stellen, Frank,' zegt een collega tegen Witkamp.

'Toen hij voor de vierde keer bij de balie stond te jammeren, heb ik hem eruit gegooid. Ik word hoorndol van die vent.' Meneer Aydin, een breekbaar oud mannetje dat vreselijk achterdochtig is, heeft nodig aandacht nodig, weet Witkamp. Hij spreekt in onnavolgbaar gebrabbel; de hulpverlening laat hem links liggen. Witkamp: "Lekker laten sudderen, zo'n gek die geen vlieg kwaad doet," zeggen ze.' Makkelijk praten, vindt hij. 'Als de spoken in zijn hoofd te groot worden, staat hij twee keer per dag bij ons op het bureau.'

'Verrek', mompelt hij bij de derde melding. 'Evers is weer in de buurt gesignaleerd. Is die gast nu alweer terug? Die zat toch veilig in Delta?' Meneer Evers is een oude bekende, hij lijdt aan schizofrenie. 'Als hij zijn medicijnen niet slikt wordt hij agressief.' Hij is al diverse keren opgenomen in Delta Psychiatrisch Centrum in Poortugaal. Steeds wordt hij na een paar weken met een zak pillen naar huis gestuurd. 'Dat gaat een tijdje goed, tot er weer een stem in zijn hoofd opduikt, die zegt dat hij die pillen niet moet nemen. Staat hij hele nachten te gillen. Overdag scheldt hij iedere vrouw die hij tegenkomt uit voor hoer en slet.' Maanden is Witkamp bezig geweest om hem weer gedwongen opgenomen te krijgen. Hij was bijna opgelucht toen de man op een dag een steen bij de burens door de ruit gooide. 'Hadden we eindelijk voldoende materiaal voor een rechterlijke machtiging.' Dat was drie weken gele-

den. Wees nou wijs en zorg dat je direct zijn woning afgrendelt, had Witkamp de ambtenaar woningtoezicht gewaarschuwd. 'Die vond dat er geen haast bij was. Nu hij de pleitvaart heeft genomen, begint het hele verhaal opnieuw.'

Dienstpistool in de holster

Wijkagent Frank Witkamp 'doet gekken' in Charlois, een vooroorlogse achterstandswijk in Rotterdam-Zuid. Prachtig werk, vindt hij. Hij heeft er feeling voor, al zegt hij het zelf. 'Jij hoort ze, ik niet,' zegt hij tegen mensen die stemmen in hun hoofd horen. 'Veel collega's gaan in discussie. Moet je nooit doen. Iedereen heeft zijn eigen waarheid.'

Iemand kan zo gek als een deur zijn, dat betekent niet dat hij alleen maar onzin uitkraamt, is zijn overtuiging. Zo ontdekte hij dat meneer

Frank Witkamp op bezoek bij Bas, een demente en verwarde man. Tot ongenoegen van Witkamp weigert de huisarts mee te werken aan opname

Aydin al jaren de energierekening voor zijn hele portiek betaalde. 'Die vent kletst uit zijn nek, dacht iedereen als hij weer kwam klagen dat hij werd bestolen. Bleek dat een paar gisse jongens aan de meter hadden geprutst. Zijn hele bankrekening was leeggeroofd.'

In blauw-wit geblokt overhemd en spijkerbroek trekt Witkamp de wijk in, met zijn dienstpistool in de holster. 'Je weet nooit wat je tegenkomt.' Bij een vervelose deur zonder naambordje belt hij aan. Hier woont de man over wie de supermarkt heeft geklaagd. Op één-hoog zwaait een raam open. Een oude man met een verwarde bos wit haar steekt zijn hoofd door het raam. 'Ik ben zo blij, zo blij,' galmt hij. 'Ik kom effe buur-

ten,' roept Witkamp. 'Ik ben jarig, al zeventien geworden,' roept de man. Witkamp: 'Treff dat even.' In het benauwde woonkamertje van drie bij drie ruikt het naar oude poep. De man staat in een slobberige onderbroek achter een teken-tafel. Neuriënd knipt hij rode en zwarte letters uit, die hij met viltstift heeft getekend. Aan de muren hangen vellen papier beplakt met teksten: 'Mies is mijn moeder', 'Turkie-Turkie', 'Hema 0255000000'. 'Het is veel hoor, om te onthouden,' zegt hij. 'Knippen, knippen, plakken, plakken, houwe, houwe. Morgen naar Turkije, met zeventien meisjes trouwen.'

Witkamp brengt het gesprek op de supermarkt. 'We hebben weer klachten gehad. U weet toch dat u daar niet meer mag komen?' De man reageert niet. 'Zeventien, zeventien, happy, happy, lang zal die leven!'

Hij kan ook heel boosaardig zijn, vertelt Witkamp. Dan loopt hij tierend over straat. 'Hij raakt niemand aan, maar veel mensen vinden het enorm bedreigend als hij vlak voor hun neus gaat staan en wartaal uitslaat.' De man behoort tot een veel voorkomende categorie van mensen die hun burens tot wanhoop kunnen drijven, maar te weinig overlast veroorzaken om in te grijpen. Is hij dement, psychisch gestoord? Niemand die het weet. De thuiszorg laat hij hooguit eens per twee weken binnen. Van verhuizen naar een zorginstelling wil hij niets weten. Witkamp: 'Zijn huisarts vindt dat je zo'n oude man niet moet verkassen. Ik zie hem afglijden. Moeten we wachten tot de buurt hem uitkotst en iemand hem te lijf gaat?' Een straat verderop wordt Witkamp aangeklampt door een man met een drankkegel, de